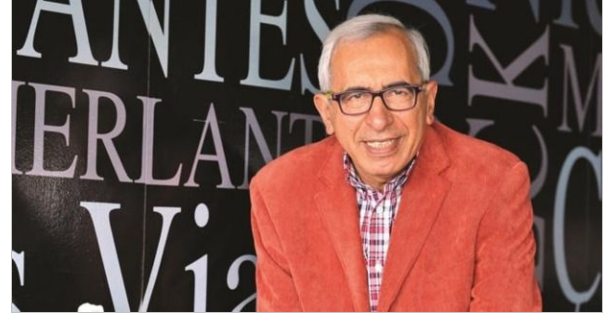

Oral Çalışlar: Taraf barışçı çözüm yolunda olmalı

Şubat'ta Taraf'ta göreve başladınız. Gazetenin başına kimin geçeceği konusunda pek çok iddia vardı. Ama siz hiç hesapta yoktunuz. Teklif size nasıl geldi?

Benim de hiç hesapladığım bir şey değildi. Bundan sonraki gazetecilik hayatımda gazete yöneticisi olmak gibi bir düşüncem de yoktu.

Teklif gelince ne düşündünüz?

Başlarda çok tereddüt ettim. Çünkü Doğan Grubu'nda düzenli yazı yazan hiçbir derdi olmayan bir noktadaydım. Yayın yöneticisi olmak zor iş. Sabah erken kalkıp bütün gazeteleri okumak zorundasınız. Haftanın dört günü yazı yazıyordum. Köşe yazarlığı yayın yönetmenliğine kıyasla gayet rahat bir iş.

Şaşırdınız mı?

Evet. Aklımın ucundan geçmezdi. Kaldı ki böyle bir şey istemiyordum. Taraf'ı inceleyerek okuyan bir okurdum. Beğenenlerden biriydim. Bu teklif bana gelmeseydi iyi olurdu diye aklımdan geçirmediğim değil. Çünkü rahatım bozulacaktı. Önce reddetme kararı aldım.

Sonra?

Mehmet Betil ve Alper Görmüş benim eski arkadaşlarım. Alper benim yanımda gazeteciliğe başlamıştı. İkisinin üzerimde etkisi büyük oldu.

TARAF ZOR BİR GAZETE

Patronla karşılıklı oturduğunuzda sizden ne istedi?

Bir şey istemediler. Başar Arslan benim siyasi duruşumun, kimliğimin gazeteyi devam ettirmek anlamında çok uygun olduğunu dile getirdi. Onun için karşılıklı soru sorulacak veya beklenti içine girilecek bir durum olmadı. Beni daha çok meşgul eden şey gazetenin borçları oldu.

Daha önce Taraf ile ilgili yazılar da yazdınız. 'Ben Taraf'ın yayın yönetmeni olsaydım şöyle yapardım' demiş miydiniz?

Her yazarın ben olsaydım ne yapardım dediği anlar vardır. Ama ben bunun hiçbir zaman gerçekleşebileceğini düşünmemiştim. Taraf hakkında birkaç yazı yazdım. Yıldray Oğur, Ahmet Altan ve Alper Görmüş arasında bir tartışma olmuştu. Ben hala bu meselelerin çözümünde Türkiye'nin demokratikleşmesinde Ak Parti seçeneğini önemli bir seçenek olarak görüyorum. Onun için bu konuda daha sakin olunması gerektiğini düşünüyordum. Kendi tavrımı söylemişim zaten. Bugün beklentilerimizin hayali şeyler olmadığı görülüyor. İmralı ile hükümet yeni bir sürece girdi.

İçinde olmakla dışımda olmak arasında ne fark var?

Taraf'ın en büyük problemi ekonomik... Bunu herkes biliyor. Finansal problemin ne kadar ciddi olduğunu içine girdikten sonra daha fazla hissettim. Ekip için para gerekli. Sıkıntılar hala devam ediyor.

Yayın yönetmenliğine alışabildiniz mi? Ne de olsa Aydınlık'tan sonra araya otuz yıl girdi...

Tabii rahatım bozuldu. Köşe yazarlığı rahatlığı yok elbette. Her gün gazeteye geleceksiniz. Sadece yazı işleriyle ilgili değil ekonomisiyle de ilgilenmek durumundasınız. Bütün bu dertlerle yüz yüze geldiğimde tabii ki zorlanıyorum. Sadece maddi sorunlar değil. Rekabet dünyasında sizin de bir söyleyecek bir sözünüz olmalı. Ben yıllar sonra gazete yöneticiliğine başladım, bir şeyler söylemem gerekiyor. Gazetenin içinde son derece kaliteli bir ekip var. Uyum sağlamak açısından da bir sıkıntı yaşamadım.

Taraf misyon açısından da zor bir gazete. Sizi zorluyor mu?

Tabii ki zor. Ben sakin tabiatlı bir insanım ama ilkelerim var. Demokrasi ve özgürlükler hayat felsefemin bir parçası. Bunun için çok bedeller ödedim. Bunların hiçbirinden vazgeçmiş değilim. Hala ülkede sıkıntılar var. Kürt meselesi konusunda adımlar atılıyor ama bu işin başımıza neler açacağını ve hangi sıkıntılarla yüz yüze geleceğimizi kestirmek kolay değil. Her şeyin dümdüz gideceği inancında değilim. Bu süreci sabote etmek isteyen birikimler var. Hem içeride hem de dışarıda. Zorluğu unutmadan umutlu bir şekilde yola devam etmek gerekiyor.

Ahmet Altan heyecanlı biriydi. Siz ise mizaç olanak sakin birisiniz. Bunun gazeteye faydası oldu mu?

İddialı laflar etmekten hoşlanmıyorum. Gazete çok başarılı çıkıyor, benim onlardan üstün bir tarafım yok. Ben bu gazeteye ne katabilirim diye

düşünüyorum yalnızca. Tek üstünlüğüm belki de tecrübe ve sakinliğimdir. Siyaseten çok şey yaşadım.

YENİ TARAF DEĞİL YENİ DÖNEM

Ahmet Altan yazarlığını ve yayın yönetmenliğini çok hissettiren biriydi. Sona yaklaşırken neden bu muydu?

Ahmet Altan büyük bir yazar. Taraf'ın kavgacı, kafa tutan tarafıyla Ahmet Altan'ın kimliği arasında bir paralellik vardı. Ama kolay değil. Maddi sorunları olan, sürekli siyasi gerginlik yaşayan, tehdit altında bulunan bir beş yıl geçirdi Ahmet Altan. Bu onu yıprattı. Ben onun beş yıl boyunca iyi dayandığını düşünüyorum. Siyasi olarak ben de Ahmet Altan gibi düşünüyordum.

Aranızdaki fark?

Üslup... Türkiye yeni bir döneme girdi. Yeni dönem daha çok uzlaşma dönemi. Kürt sorunu gibi çok ciddi bir sorunun son bulma ihtimalinin ufukta görünmesi önemli. Böyle bir dönemde dilimize, üslubumuza ve tavrımıza dikkat etmemiz gerekiyor. Yeni demokrasi arayışımız sakinliği gerektiriyor.

Şu anda 'Yeni bir Taraf' diyebilir miyiz?

Yeni bir Taraf değil, Türkiye açısından yeni bir dönem.

Taraf'ın belge gazeteciliğinde, askeri vesayetın kırılmasında önemli katkıları oldu. Süreç değişince Taraf'ın misyonu sona mı erdi?

Türkiye'nin değişimi Taraf'ı da etkiliyor elbette. Türkiye'nin şu anda önündeki sorun askeri vesayet değil Kürt sorununu çözmek. Son beş yılda Türkiye'deki temel mesele askeri vesayetti. Taraf da önemli bir misyon yerine getirdi. Bugünün Taraf'ın ise barışçı çözüm sürecine destek vermesi gerekiyor. Bu yalnızca Taraf'a özgü bir şey de değil. Şu anda gazetecilerin yapması gereken iş Türkiye'nin demokrasiye doğru ilerlemesinde barışçı süreçlere destek vermek.

Daha önce Taraf'tan ayrılan Hadi Uluengin, Murat Belge gibi yazarlar geri döndü. Daha dönecek olanlar var mı? Mesela Neşe Düzel, Yasemin Çongar?

Neşe Düzel dönecek sanıyorum. Yasemin dönerse de memnun olurum. Onlar siyaseten de insan olarak da çok sevdiğim arkadaşlarım.

AHMET DÖNSÜN İSTERİM

Ahmet Altan köşe yazsa?

Çok mutlu olurum. Ahmet Altan hakikaten çok önemli bir yazar. Biraz daha alıştıktan sonra ona öyle bir teklif sunabilirim.

Orhan Pamuk gazetede ne zaman yazmaya başlayacak?

Yanlış algılanan bir mevzu var. Orhan gazeteye desteklemek istediğini ve bir şeyler yapabileceğini söyledi. Oturduk konuştuk. O 'Fotoğraflar çekiyorum, sana öykülerini yazabilirim' dedi. Moral vermek ve destek olmak istedi. Taraf'ta siyasi bir köşe yazmayacak.

Orhan Miroğlu gazeteden olaylı bir şekilde ayrılmıştı. Göreve başladıktan sonra sizinle iletişime geçti mi?

Yok. Şu anda zaten başka bir gazetede yazıyor. Onların muhatabı ben değilim. Orhan da Ahmet de köşelerinde yazdılar.

Yeni isimler olacak mı?

Ben şu andaki Taraf ekibinin bu süreç içinde son derece yeterli buluyorum.

İstifalardan sonra Taraf'ın tirajında artışlar oldu, sizce neden?

Onu bilemiyorum. Beni şaşırtıyor. Demek ki Taraf ciddi bir isim yaptı. Okur tarafından sahip çıkılıyor.

Taraf bundan sonra neyi gündemine alacak?

Önümüzdeki tartışmalardan en önemlisi yeni anayasa tartışmaları olacak. Demokratik bir anayasa olması için çalışacağız.

Taraf'ın gergin bir yayıncılık anlayışı vardı. Bu tavır sizinle birlikte durulacak mı?

Muhteşem yepyeni bir gazete ortaya koyacağım demiyorum. Sonuçta siyaseten belli düşüncelerim var ve Taraf'ın düşüncelerine yakın. Ben yeni bir Taraf yapmayacağım. Daha iyi nasıl çıkarabiliriz derdindeyim. Yalnız şu var: 1 Şubat'tan beri bir yazı dizisi başlattık. Taraf'ın demokrasi içinde oynayacağı rolü belirleyeceğiz. Buna benzer projelerimiz var. Ama çantadan tavşan çıkacak demiyorum.

MUTFAKTA KADIN OLACAK

Gazeteye ne katkınız olur?

Kadın özgürlükleri ve hakları konusunda duyarlı biriyim. Gazeteye bu anlamda farklı bir bakış açısı getirebilirim. Kadınların ezilmesi, dışlanması, öldürülmesi

ataerkil anlayışın medyadaki hâkimiyeti bence bütün gazetelerde olduğu gibi Taraf'ta da var. Bunlarla mücadele edeceğim.

Taraf'ın ana mutfağına kadın olacak mı?

Ben bunu çok isterim. İlk geldiğim günlerde baktım yönetiminde beş tane erkek. Dedim ki bu olmaz. Bu durumdan memnun değilim, bunu onlara da bunu söylüyorum. Bir şekilde kadınların o bölümlere elinin uzanması için tedbirler alacağım.

Maddi sorunlar giderilemez

Bu görev kaleminizi etkiledi mi?

Tabii ki köşe yazarı olduğumdaki kadar özgür hissetmiyorum. Sonuç olarak Türkiye otoriter bir ülke... O yüzden eleştirel habercilik yaparken bunun yol açacağı sonuçlar bütün kurumu ilgilendirdiği için daha duyarlı olmak zorundasınız. Kalem sizin elinizde yazdıklarınız sizi bağlar. Onun için yazarlığım kadar rahat değilim.

Taraf'ın maddi sıkıntısı giderilebilir mi?

Hayır. Bunun sürdürülebilir bir sıkıntı olması yeterli. Arkasında bir sermaye grubu olmadığı için böyle. Ancak birkaç ortak girmesi durumunda düzelebilir.

Mustafa Sarıgül'ün gazete ortaklığı iddiasına ne diyacaksınız?

Gelsin ortak olsun. Benim açımdan hiçbir sakıncası yok. Patronajsız olmak aslında Taraf için avantaj değil mi?

Tabi ki avantaj. Ama parasızlık da bir dezavantaj. Şu var bana hükümetin tarafında olacaksın veya karşısında olacaksın derse bir patron kabul etmem. Kabul eden biriyle çalışmasını öneririm.

Cemaate ilişkin iddialar asılsız

Ragıp Duran 'Taraf şeffaf yayıncılık yapmıyor. Cemaate karşı tavrı belli değil' diyor...

Taraf'ın Cemaat'le ilişkisiyle ilgili kimin elinde ne varsa bildiklerini bize söylesinler biz de öğrenelim. Hayali tahliller üzerinden yapılan yorumlara ne diyebilirim ki! Cemaat'le ilişki iddiasının maddi bir temeli var mı? Bu gazeteyi kim finanse ediyor. Fethullah Hoca mı? İspat etsinler.

Sizin cemaate yaklaşımınız nasıl?

Cemaat bu ülkenin önemli bir olgusudur. Bunu görmezlikten gelen bir tavrı doğru bulmadığım gibi buna düşmanlık yapan tavrı da doğru bulmuyorum. Cumhuriyet Gazetesi gibi bir gazetede çalışırken Fethullah Hoca'yla ilk röportaj yapan gazetecilerden biriyim. Ben bunu yaptığım için şimdi Fettullahçı mıyım? Şiddeti savunmayan, ırkçılık yapmayan, bölücülük ve ayrımcılık yapmayan herkes bir şekilde kendini özgürce ifade etmeli ve bunun üzerindeki her türlü yasak kalkmalı. Bu Cemaat olur, başka siyasi akım olur fark etmez.

Başörtülü çalıştırıyorum

Özgürlüklere karşı duyarlısınız. Başörtülü yazar artık pek çok gazetede görüyoruz, Taraf'ta da var. Çalışanlar arasında başörtülü personel var mı?

Cumhuriyet gazetesinde başörtülü kadınların hakkını o gazetenin içindeyken savunmuş insanlardan biriyim. Çalışanlar arasında da var. Benim bu anlamda ayırım olamaz. Taraf'ın daha fazla dindar nitelikli kadın çalışanı olabilir. The Guardian Gazetesi'nde 'azınlıkları haberleştirmek' konulu bir seminere katıldım. Toplumdaki değişik etnik, cinsel farklılıkları olan kimseleri temsil edecek bir oran içinde tutuyorlardı. Gazetede imkanım olursa bu oranlara dikkat etmek istiyorum. Başı açık bir kadının yaptığı haber ile kapalı olanın yaptığı haber farklı olur. Duyarlılıkları bir defa farklı. Ortak olduğu kadar farklı dertlere de sahipler. Dindar bir kadının neler hissedeceğini, laik bir kadının tam olarak anlaması mümkün değil. Olayları izlerken, bu farklı duyarlılıkların da haberlere yansması gerekir.

Aydın Doğan'la toplasan bir saat görüştüm

Radikal Gazetesi'nden ayrılışınız epey ses getirdi. Adnan Berk Okan kaleme aldığı bir köşe yazısında sizin Aydın Doğan ile maddi ilişkinizin devam ettiğini ima etti. Neden böyle imalar yapıyor?

Ayrıldığı kurum hakkında pozitif konuşurum. Ayrılmadan önce de sonra da Aydın Bey ile konuştum. Bunu hiçbir zaman gizlemedim. Aydın Bey'le ayrılma sürecinin dışında hiçbir yerde görüşmüş ve karşılaşmış değilim. Ben TV programında; 'Orası bizim yuvamız bana gayet iyi davrandı kurumum. Bunun için Aydın Bey'e teşekkür ediyorum. Yarın başımız sıkıştığında yeniden oraya dönebiliriz' dedim. Bunların hepsi insani şeyler. Sizin ayrıldığınız kurum hakkında saygılı bir dille konuşmanız menfaat gibi görünüyorsa buna bir şey diyemem. Aydın Doğan'dan kanuni hakkım neyse onu aldım. Buraya geldiğimden beri de bir tane maaş aldım. Başka da bir şey yok.

Radikal'de çok iyi bir maaş alıyordunuz Taraf'a gelmeniz pek de mantıklı görünmüyor...

Evet çok mantıklı değil. Ben de kendi kendime zaman zaman kızıyorum. Geldiğime pişman olduğum dakikalar oluyor. Fakat sonuçta bir tercih yaptım. Problemi olan bir gazetenin ayakta kalması için rol oynamak için geldim. İnsanlar zaman zaman maddi çıkarları olmayan işlere girebilirler. Ben bu tür işlere çok girdim. Beni tanıyanlar bilirler ki parayla çıkarla ilişkim olmadığı gibi 50 yıllık gazeteciyim. Kimse çıkıp da bana çıkar ilişkisi vardır diyemez. Bunca gazetecilik yaşamımda Aydın Doğan ile oturup toplasanız bir saatten fazla konuşmadım.

Neden bu kadar üzerinde duruldu bu meselenin?

Belli bir kesim benim gibi insanlardan hoşlanmıyor. Demokratikleşme sürecinde ulusalcı Ergenekoncu kesime karşı durduk. Türkiye'deki militarist yapının kırılması, Kürt sorununun çözümü için demokratik adımlar atılmasını savunduk. Buna kızanlar oldu. Mesela Oda TV'de benimle ilgili uydurulmuş çeşitli hikâyeler var. O anlayıştan kaynaklanan bir hoşgörüsüzlük var. Bu zamana kadar onlara cevap verme ihtiyacı hissetmedim hala da hissetmiyorum. Ben toplumun önündeyim. Her gün ne düşündüğümü açıklıyorum. Zengin olduğumu iddia eden biri varsa benim mal varlığımı inceleyebilir. Kendimi savunma ihtiyacı hissetmiyorum.

Kaynak:<http://yenisafak.com.tr/pazar-haber/oral-calislar-taraf-barisci-cozum-yolunda-olmali-17.02.2013-486516>